

2023

Årsmelding

SKOGKURS

Innhold

Direktøren har ordet.....	5
Nøkkeltall ansatte	6
Administrasjonen	7
Endringer i personalet.....	7
Nøkkeltall 2022	8
Noen høydepunkter fra året som gikk.....	10
Nye læremidler.....	12
Styrets oppsummering 2022.....	14
Skogkurs instruktører	16
Skogskjøtsel og miljø.....	22
Lære med skogen.....	24
Driftsteknikk og entreprenørskogbruket	28
Infrastruktur og skogsveier.....	32
Skogeierøkonomi	33
Jakt, viltforvaltning og utmark	36
Pedagogikk, kommunikasjon og IKT.....	40
SKOGSKOLEN.no	41
Faglig formidling og bistand.....	42
Medlemsforeningen Skogbrukets Kursinstitutt.....	44
Regnskap.....	46

Skogbrukets Kursinstitutt (Skogkurs) er en medlemsforening som ble stiftet 20. august 1958 av Det norske Skogselskap. Foreningen har forretningskontor i Brumunddal, Ringsaker kommune.

Redaktør og layout: Nina Ree-Lindstad/Frostrøyk

Forsidefoto: Øyvind Juliussen

Skogbrukets Kursinstitutt

Tårnvegen 41

2380 Brumunddal

Skogkurs.no

The background features a stylized, light gray illustration of a tree with a vertical trunk and several horizontal branches. To the right of the tree, there are several curved, concentric lines that resemble a forest canopy or a stylized sun. A solid dark teal vertical bar is positioned on the far right edge of the page.

Årsmelding 2022

Skogbrukets Kursinstitutt

FORMÅLET

Skogkurs har til formål å være skogbrukets fellesorgan for kompetanseformidling innen næringsutvikling og forvaltning av skog og andre arealressurser.

Gjennom sin virksomhet skal Skogkurs bidra til kompetanseheving for aktørene i skogbruksnæringen, og til formidling av kunnskap om skog og natur til skoleverk og allmennhet.

VISJON

Vi utgjør en forskjell

MISJON

Vi utvikler kompetanse om bærekraftig bruk av skog og utmark. Vi jobber forskningsbasert og praksisnært.

Direktøren har ordet

2022 har vært et hektisk og begivenhetsrikt år. Skogkurs har flyttet fra Honne på Biri til Mjøsbygga i Brumunddal. Dette har vært forberedt en god stund, og vi var på plass i nye og fine lokale i begynnelsen av august. I denne perioden gjennomførte vi også en omorganisering hvor vi gikk fra en prosjektbasert organisering til organisering i faggrupper, med ledere som også har personalansvar. Dette ble gjort fordi våre prosjekter blir større og mer kompliserte, og behovet for å følge opp blir mer omfattende.

Det har vært stor aktivitet på Skogkurs dette året. Vi har ledet, og vært deltagere i veldig mange prosjekter, og vi har holdt mange kurs og foredrag. Våre instruktører har gjennomført over 600 kurs rundt omkring i hele Norge.

I etterkant av pandemien har vi sett et økende behov for å tilrettelegge kurs som både er digitale og kan gjennomføres på en mer fleksibel måte. SKOGSKOLEN som en e-læringsplattform er også et godt eksempel på dette, og er noe vi sammen med skognæringen utvikler videre.

Vi har i Skogkurs, sammen med styret, jobbet med ny strategiplan for årene som kommer. Vi har gjort noen veivalg som setter søkelys på hvordan vi skal organisere oss, for å møte bransjens behov for kompetanse. Vi har også sett på hvordan vi kan jobbe mer effektivt, og vi har tatt valg på hvordan vi skal utvikle oss faglig fremover. Som hovedmål har vi bestemt at vi skal utvikle oss og vokse. Det betyr helt konkret at vi skal gjennomføre enda flere prosjekter og bli enda mer relevante innenfor kunnskap og kompetanseutvikling i skogbruket i årene som kommer. Vi har gitt oss selv visjonen "Vi gjør en forskjell".

Jeg vil berømme mine kollegaer for stor arbeidsinnsats og fleksibilitet i en krevende periode. De har vist kreativitet og samhold som gjør oss enda sterkere fremover. Skogkurs skal fortsette å være den aktøren som utvikler kompetanse innenfor skog og utmark, og dette gjør vi på en faglig og pedagogisk måte med bruk av relevant teknologi. Og dette skal vi gjøre med fokus på det faglige, pedagogiske og med teknologi som verktøy.

John Are Lindstad
administrerende direktør

John Are Lindstad
Adm. dir.

Nøkkeltall ansatte

Antall ansatte

23

Antall instruktører

38

Menn i Skogkurs

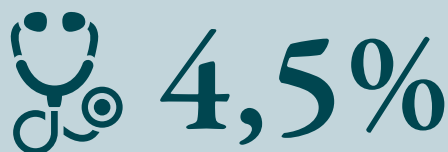
Kvinner i Skogkurs

49

Gjennomsnittsalder

Fast ansatte, des. 2022

Sykemeldingsgrad

Fordelt på egenmelding, sykt barn og legemeldt via NAV

Torunn Riise
administrasjons-
og økonomisjef

Tone Dahl
administrasjons- og
økonomikonsulent

Magnus Huse
vaktmester

Øystein Syversen
IKT-konsulent

Administrasjonen

Skogkurs sin administrasjon har ansvar for kursadministrasjon, HR, økonomi og regnskap, IT og praktisk oppfølging av våre eiendommer. Dette er navet i vår virksomhet og denne gjengen sørger for at hjulene går rundt og at vi har oversikt og kontroll. Administrasjonen ledes av Torunn Riise.

Endringer i personalet

I 2022 fikk Skogkurs fem nye ansatte. John Are Lindstad er ansatt som administrerende direktør. Linn Viken Bøe er ansatt som senior prosjektleder og vil jobbe med skjøtsel og strategi. Ragnhild Kjeldsen er ansatt som nettpedagog og skal jobbe med e-læringskurs. Brede Lauten er ansatt som senior prosjektleder og har hovedområde innen driftsteknikk. May-Sylvi Skinnerlien er ansatt som kommunikasjonsrådgiver og vil markedsføre oss utad både på nett og i sosiale medier.

I 2022 sluttet: Jenny Torke, Ann-Elisabeth Jevnesveen, Mathis Lunde, Jan Fromskog og Jon Eivind Vollen.

Nøkkeltall 2022

Instruktørene har i 2022 hatt

610 kurs

for totalt

3036

deltakere

Skogkurs har i 2022 hatt

157

arrangementer for

3970

deltakere

11

Webinarer

for

1320

deltakere

5

Nettkurs på SKOGSKOLEN

To av kursene er
oversatt til
engelsk, Serbisk,
polsk, litauisk og
latvisk

Totalt 15 nettkurs

7 Skogkurs
Nettkurs

for

172

deltakere

1743

Deltagere på Skogskolen

Youtube

156 000

visninger 6500 timer

1500

Følgere

Facebook

4700

Liker

5300

Følgere

8
18
918

Instagram

Følgere

Skogkurspodden

har i utgangen av 2022

42

podkaster med

52 100

nedlastninger

100 000

Har sett filmen om farlige rotvelter

1. februar
Ny direktør

15. februar
Nye nettsider lansert

1. mai
Vi passerte 9000 utdannede
feltkontrollører

11. august
Vi flytter inn i
nye lokaler i Mjøstårnet

29. august
Hele skognæringa
stilte seg bak utvikling av
fagskolestudiet Skogtekniker

7. september
Offisiell åpning av
kontorlokalene

28. september
9000 elever deltok på Kong(l)e
for en dag

2. november
Vi fikk gjennomslag for å lage
fagskoletilbud
for veiplanleggere

2. desember
Videreføring av SKOGSKOLEN
ble vedtatt

Noen høydepunkter fra året som gikk

Foto: John Are Lindstad

Nye læremidler

Kalkulatoren er å betrakte som en pilot som kan utvikles videre senere. Den er nettbasert og tilpasset alle plattformer, både PC/Mac, nettbrett og smarttelefon.

Verktøy

Taubanekalkulator

Her finner du også en nyttig instruksjonsfilm

Nettkurs

- Markberedning for profesjonelle
- Byggherre på skogsbilvei
- Digital skogbruksplan - veikart til
- Kompetanse og verdiskaping
- Sporløs kjøring

Video

Farlige rotvelter:
Folkeopplysningsfilm

HMS i praksis:
8 filmer om sikkerhet i skogen

Publikasjoner

Lukkede
hogstformer

Sporløs
kjøring

Tidlig hogst
– konsekvenser av
valg av hogstalter

Infoark

Skilting av
landbruksveibruer

Skolehefter - Naturbruk i skolen:

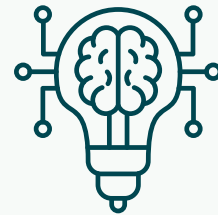
Skog og utmark
Store rovdyr

Felthåndbok NiN

Webinarer

- Vindfallhogst
- Virkesutnytting
- Stormskader
- Skogøkonomi
- Skadefelling av gås
- Animaliehygieneforskrifen
- Drift og forvaltning av skogsbilveg
- Vindfallhogst
- Vindfallhogst og miljøelementer
- Ungskogpleie
- Lukkede hogstformer
- Viltforvaltning

vindfallhogst:

3 filmer

- Vindfallhogst med hogstmaskin
- Vindfallhogst med motorsag
- Hvordan arbeidet bør planlegges og prioriteres

Podcast

- Skogsbilveien i møte med skogsmaskinen
- Skogsvei spesial episode 6
- Tips til hvordan håndtere viltkjøttet i jakta
- Ved – alternativ til strøm

Styrets oppsummering 2022

Skogkurs er en landsomfattende organisasjon som har til formål å være skogbrukets fellesorgan for kompetanse-formidling innen næringsutvikling og forvaltning av skog og andre arealressurser. Hensikten er å bidra til kompetanseheving for aktørene i bransjen, samt øke kunnskapen om skog og natur overfor skoleverket og allmennheten.

Styret mener at virksomheten på Skogkurs også i 2022 er gjennomført i tråd med organisasjonens formål med stor faglig bredde og høy aktivitet både innen kursvirksomhet og i utviklingsprosjekter. I tillegg er ny administrerende direktør startet, og utarbeidelse av den nye strategien for de neste årene er godt i gang.

Samarbeid og finansiering

Virksomheten ved Skogkurs er avhengig av gode samarbeidsforhold til en rekke organisasjoner og bedrifter innenfor og utenfor skogbruksnæringen, og styret er tilfreds med at et flertall av prosjektene ved Skogkurs gjennomføres i samarbeid med medlemsorganisasjoner og andre. Landbruks- og matdepartementet bidrar betydelig til finansiering av virksomheten, og styret merker seg den betydning departementet tillegger Skogkurs som opplærings- og etterutdanningsinstitusjon for skogbruket.

Rundt halvparten av utviklingsprosjektene der Skogkurs har prosjektledelse er også delfinansiert gjennom midler fra ett eller flere av skogbrukets egne fond: Utviklingsfondet for skogbruket, Skogbrukets verdiskapingsfond og Skogtiltaksfondet. Midler fra Miljødirektoratet og prosjektmidler fra andre samarbeidspartnere utgjør i tillegg viktige økonomiske bidrag til virksomheten.

Kursvirksomhet

Kursaktiviteten i 2022 har hatt en vesentlig økning og havner mer enn 20 % over budsjettetert nivå. Etter de store vindfellingene 19. november 2021, ble instruktørene i de aktuelle regionene satt i beredskap til å bistå det lokale skogbruket med nødvendig sikkerhetsopplæring for arbeid i stormfelt skog. Dette medførte mange kurs i begynnelsen av året. Det vies stor oppmerksomhet på helse, miljø og sikkerhet og krav om dokumentasjon på sikkerhetsopplæring. Dette bidrar til mange kurs i bruk av motorsag og ryddesag. Ut over instruktørenes aktivitet har øvrige arrangementer og opplæringstiltak et omfang på 135 tiltak som til sammen har samlet 4 030 deltagere. I tillegg til dette tilkommer deltagere på rene nettbaserte kurs uten kursleder med 1915 deltagere. Pågangen av faglige spørsmål rettet mot fagekspertise på Skogkurs er jevnt høy, der enkeltpersoner eller organisasjoner ønsker svar på problemstillinger av faglig art. Dette viser samlet at Skogkurs treffer

godt med sine kurstilbud og fremstår som en viktig faginstusjon for kompetanse og rådgiving for skogbruket i Norge.

I 2022 har skognæringens fellessatsing Skogskolen fortsatt sin utvikling. I 2022 er det utviklet nye nettkurs i Markberedning for profesjonelle og Sporløs kjøring. I tillegg jobbes det med andre kurs som Norsk PEFC Skogstandard, Skjøtsel og forvaltning av kantsoner og Lukket hogst. Det jobbes videre med å utvikle en felles bransjestandard for kompetanse, noe som vil legge et langsiktig grunnlag for kompetansebygging mot flere målgrupper og fagtemaer. Styret er svært tilfreds med at Skogkurs er prosjektleder for dette initiativet, og ser det som en viktig del av virksomheten fremover.

Lære med skogen

Vi ser at det i samfunnet er stor oppmerksomhet og engasjement rundt miljø og skog, og at behovet for kunnskap og kompetanse er økende. Lære med skogen er et tilbud til lærere og elever, med oppgaver, aktiviteter og undervisningsopplegg i tråd med læreplanen i skolen. Skogen er en læringsarena som byr på mange muligheter - undring, utforskning, læring i praksis og fysisk aktivitet, for å nevne noe.

Styret mener derfor det bør være en ekstra innsats på dette arbeidet for å gi viktig og uavhengig kunnskap til barn og unge i skolenettverkene. Samtidig er det viktig å sette søkelys på samhandling med andre organisasjoner for å lykkes.

Hovedarbeidsområder for Lære med skogen i 2022 har vært Skoglekene, Kong(l)e for en dag, skolehefter Naturbruk i skolen, lærerkurs og deltagelse i Forum for friluftsliv i skolen, modernisering av rekrutteringsarbeidet i skogbruket og internasjonalt arbeid.

Andre prosjekter

Skogkurs har i 2022 hatt oppdrag og prosjekter på en rekke felt innenfor skogbruket. Både infrastruktur, driftsteknikk, skogskjøtsel, skogeierøkonomi og utmarksnæring har vært tema, og styret mener at det er viktig at spennvidden i kompetansen på denne måten vedlikeholdes. Styret merker seg at utviklingsarbeidet på alle disse områdene foregår i nært samarbeid med forskningen, offentlig forvaltning, næringsorganisasjonene og andre relevante fagmiljøer.

Fremtidsutsikter

I 2022 startet revisjonen av strategiarbeidet. Dette er med basis i den eksisterende strategien og tar inn over seg endrede forutsetninger samt et mål om å øke aktiviteten til Skogkurs de neste årene. Bærekraft og skogens rolle i dette blir et viktig tema å ivareta, og Skogkurs vil ta en aktiv rolle i kunnskapsformidling og kompetanse innenfor teamet samfunnsnytter. Skogkurs har et mål om å bidra til å dekke det økende behovet for kompetanse innenfor skog og utmark.

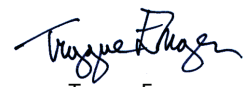
Styret ønsker å takke alle samarbeidspartnere og ansatte for samarbeid og innsats i 2022. Styret vil spesielt nevne innsatsen knyttet til flytteprosessen i august.

Olav Bjella
styreleder

Tone Margrethe Reierselmoen
nestleder

Trygve Enger
styremedlem

Monica Grindberg
styremedlem

Siv Høye
styremedlem

Bjørn Håvard Evjen
styremedlem

Mikael Fønhus
styremedlem

John Are Lindstad
adm. dir.

Skogkurs instruktører

Skogkurs har et landsdekkende tilbud med kurs for skogeiere, skogsarbeidere og skogsmaskinførere. Kursene er også aktuelle for de som benytter skogbruksredskaper i sitt arbeid, eller på fritiden. Våre instruktører har lang erfaring og er svært faglig kompetente. De har instruktørutdanning og er autorisert for de kurs de holder.

610

Kurs

3 036

Deltagere

Agder

Kjell Arne Rosseland

Jannicke Modell Røhmen

Trond Saga

Innlandet

Stein Ivan Elvelund

Hans Fjerdrumsmoen

Tore Jevnaker

Per Thore Midtskogen

Ole Bertil Reistad

Bjørnar Sørbøen

Yngve Lommerud

55

Gjennomsnittsalder

Menn

Kvinner

Jostein Dalen

Møre og Romsdal

Arve Aarhus

Per Helle

Eivind Lien

Tårn Sigve Schmidt

Rogaland

Vidar Ingstadbjørg

Cato Haarberg

Ingebrigt Landsem

Morten Lien

Trøndelag

Bjørn Arve Øvereng

Vestland

Arve Aarhus

Audun Lund Eik

Arnt Laukeland

Rolf Erling Loe

Viken

Hans Ole Arnesen

Åsmund Grønning

Sjur Jacobsen

Kjetil Røste

Håvard Midtskogen

Dag Utklev

Kåre Ødemark

Vestfold og Telemark

Peder Aarø

Tarjei Gjelstad

Henrik Kjeldsen

Nordland
Troms og Finnmark

Ole-Bendik Bendigtsen

Ben Roger Dyrhaug

Stian Valrygg

Kursaktiviteten i 2022 har hatt en vesentlig økning og endte mer enn 20 % over budsjettert nivå. Etter de store vindfellingene 19. november 2021, ble instruktørene i de aktuelle regionene satt i beredskap til å bistå det lokale skogbruket med nødvendig sikkerhetsopplæring for arbeid i stormfelt skog. Dette medførte mange kurs i begynnelsen av året. Det vies stor oppmerksomhet på helse, miljø og sikkerhet og krav om dokumentasjon på sikkerhetsopplæring. Dette bidrar til mange kurs i bruk av motorsag og ryddesag. I tillegg er det en økning i antall kurs knyttet til bruk av motorryddesag og ungsogpleie.

Instruktøropplæring

Våre instruktører har behov for tilpasset, skreddersydd og «spisset» faginnhold. For å sikre dette gis det faglig oppfølging og ajourføring, både individuelt og på gruppenivå. Vi har hatt åtte fagmøter på teams. Hensikten har vært å gi faglig påfyll, og å skape arena for diskusjon om aktuelle temaer som er vesentlig at instruktørene kjenner til.

For å tilrettelegge for innføring av nye strategier, høste og dele erfaringer fra overgang til digitale håndtering av deltageropplysninger mm, ble det gjennomført en fysisk samling med alle instruktørene i september.

Utvikling av kurs, materiell, metoder og verktøy

Vindfallhogst – opplæringspakke: Med erfaring fra vindfellingene i 2021, så vi det nødvendig med faglig oppdatering om arbeidet med vindfallhogst. Dette gjelder både manuelt og maskinelt arbeid med opprydding. Arbeidets hovedfinansiering var fra Skogbrukets verdiskapingsfond.

Skogkurs fortsetter sitt arbeid i Skogbrukets HMS-utvalg sammen med Maskinentreprenørenes forbud, Fellesforbundet, Skogbrukets Landsforening, Arbeidstilsynet, Norsk Ved, Norges Skogeierforbund, Norsk Ved og Energi Norge.

Kurs for elever i ungdomsskolen

Hvert år gjennomføres det kurs for 10. klassinger ved skoler på ulike steder i landet. Kursene tilpasses lokale ønsker og muligheter, og gir elevene opplæring og innblikk i forskjellige skogbruksaktiviteter. Mange av kursene er lagt opp til å gi deltakerne dokumentert opplæring i bruk av motorsag og/eller ryddesag, og gir dermed ungdommene muligheter for å søke sommerjobb i skogen. Interessen for kursene er stor, og det ble gjennomført flere kurs enn i 2021. Kursene er et viktig bidrag for å sette skog og skogbruk på dagsordenen og for rekruttering til skognæringen.

Skogsmaskin og RECO

Se omtale på side 29.

Strategisk mål:

Å tilby rett kompetanse til rett tid, over hele landet.

← Ungskogpleie. Foto: Ragnhild Kjeldsen

Torfinn Kringlebotn
leder

Anna Lena Albertsen
senior prosjektleder

Bernt Bjørnstad
prosjektleder

Linn Viken Bø
senior prosjektleder

Bjørn Einar Rakstang
prosjektleder

**Helene Bakke
Oudenstad**
prosjektleder

Trygve Øvergård
senior prosjektleder

Faggruppe

Skogskjøtsel, miljø og Lære med skogen

Skogskjøtsel og miljø

Klimaendringer og et stadig sterkere miljøfokus, øker betydningen av å utvikle kompetanse innen tilpasset og framtidsrettet skogskjøtsel. I balansen mellom å optimalisere skogproduksjonen og ivareta skogens mangesidige betydning, må skogbruket videreutvikle en bærekraftig og sertifisert skogforvaltning, der framtidsrettet skogskjøtsel står sentralt.

Framtidsrettet skogskjøtsel

Prosjektet har gitt mulighet til å følge med på nye- og aktuelle fagtema, og til å utvikle nye prosjekter for en tilpasset og framtidsrettet skogskjøtsel. Generelt har revisjonen av Norsk PEFC Skogstandard også gitt nye kunnskapsbehov på skogbrukstiltak og miljøtilpassing. Ikke minst har fokuset på lukkede hogstformer vært viktig å følge opp. Skogkurs har fått en sentral rolle i å koordinere kompetanseutvikling på temaet framtidsrettet skogskjøtsel.

Nettkurs markberedning

Markberedning er utviklet som en nettbasert kursmodul i Skogskolen. Kursets formål er å:

- forstå hensikten med markberedning og de ulike metodene
- kunne gjøre riktige prioriteringer og ta fornuftige beslutninger ved gjennomføring av markberedning
- kunne gjennomføre og dokumentere markberedning i henhold til arbeidsordre/instruks, lovverk og sertifisering

Skjerm bilde fra nettkurs om markberedning

Veileder og nettkurs sporløs kjøring

Vi har utarbeidet en veileder i sporløs kjøring. Det er også utviklet som en nettbasert kursmodul i Skogskolen. Kursets formål er å:

- tydeliggjøre hvorfor forebygging av sporskader er viktig
- forebygge og redusere mengden sporskader under skogsdrift
- belyse når og hvordan reparasjon av sporskader skal utføres

Revisjon av Norsk PEFC skogstandard

PEFC Norge startet opp arbeidet med å revidere det norske sertifiseringssystemet i 2020. Skogkurs har vært med i arbeidskomiteen som har gått gjennom og vurdert forslag til reviderte krav i Norsk PEFC Skogstandard. Vi ønsker å bruke vår mangeårige erfaring med kurs i PEFC og andre relevante tema blant ulike målgrupper, inn i arbeidet. Flere medarbeidere er blitt involvert. Vi sitter også som observatør i PEFC Norge sitt styre.

MiS med metodikk fra Natur i Norge (NiN)

Innføring av NiN (Natur i Norge) som en del av metodikken i Miljøregistrering i skog (MiS), førte til behov for ny kompetanse. I samarbeid med Skogkurs og Universitetet i Oslo, tilbyr Landbruksdirektoratet kurs, med bruk av øvingsfelt i nærheten av Honne, Biri.

Artskunnskap – viktige arter for grunntypekartlegging (NiN)

I dette prosjektet er det utviklet en praktisk felthåndbok til bruk ved miljøregistrering i skog. Formålet med felthåndboka er å presentere de artene som er viktigst for å gjenkjenne grunntypene for skog, og særskilt grunntypene som utgjør rik bakkevegetasjon. Felthåndbokas utforming og innhold er testet - også ute i felt - av skogandelslagene Glommen Mjøsen Skog, AT Skog og Allskog.

Veileder lukkede hogstformer

Veilederen tar deg gjennom ulike lukkede hogstformer og peker på objektive indikatorer som sier noe om hvorvidt lukket hogst kan være aktuelt. Du får konkrete råd og framgangsmåter for gjennomføring eller konvertering til lukket hogst.

Pågående prosjekter

Vi jobber med mange prosjekter som går over flere år. I 2022 har vi også jobbet med lukket hogst, ungskogpleie, kantsoner, klimasmart skogbruk, sporløs kjøring og fremtidsrettet skogskjøtsel og nytt nettkurs i Norsk PEFC skogstandard.

Foto: Ragnhild Kjeldsen

Lære med skogen

Undervisningsprogrammet Lære med skogen er et felles verktøy fra norsk skogbruk og treindustri. Lære med skogen sitt formål er å gi barn og unge tverrfaglig kunnskap om skog og innsikt i skogbruk som næring. Formidlingen skal skje i tråd med læreplanene i skolen, og være nøytral og kunnskapsbasert.

Samarbeidsutvalget

Det har vært møte i samarbeidsutvalget for Lære med skogen, der aktiviteter i 2022 og planer for 2023 ble presentert. Samarbeidsutvalget uttrykte tilfredshet med arbeidet og de ulike arenaene for samarbeid, spesielt det tette samarbeidet med Skogselskapet. Lære med skogen har nå en solid plattform med samarbeidsprosjekter, og en ny nettside med undervisningsopplegg av god kvalitet.

Skoglekene

I 2022 ble Skoglekene arrangert for sjetten år på rad. Dette er en konkurranse i skog og friluftsliv for landets femteklassinger. Hver klasse må løse to oppgaver gjennom skoleåret. Basert på innsendte løsninger blir 10 klasser valgt ut til finalen som foregår på Norsk Skogmuseum i Elverum. Formålet med oppgavene er å engasjere elevene og få dem til å «åpne øynene» for skogen og dens mange verdier.

Skolehefter – Naturbruk i skolen

Landbrukskontoret for Våler og Åsnes har hatt prosjektet «Naturbruk i skolen» i samarbeid med Skogselskapet i Hedmark og Hedmark Jeger- og Fiskerforbund. I tilknytning til temadager for ungdomsskoletrinnet, skulle det lages ulike temahefter. Lære med skogen tok på seg oppdraget med å gi heftene en helhetlig struktur, tilpasse teksten til målgruppen, og koble dem til ny læreplan. Heftene vil inngå som et tilbud fra Lære med skogen, og være tilgjengelig fra nettbutikken

Lærerkurs

Lærere er den viktigste målgruppen for Lære med skogen. For hver lærer vi når, når vi ut til flere titalls elever. Vi legger derfor hvert år vekt på å være til stede på konferanser og lærerstevner. Lærerkursene har blitt arrangert i forbindelse med regionale seminarer, og i 2022 har disse vært i Møre og Romsdal, Oslo/Viken, Innlandet og Vestland, - med til sammen 175 deltakere.

Modernisering av rekrutteringsarbeidet i skogbruket

Prosjektet har hatt som mål å utvikle nye og bedre tilpassede metoder som kan brukes i rekrutteringsarbeidet, og for å informere om skogsektorens utdannings- og jobbmuligheter. Målgrupper er ungdommene på ungdomskoler og videregående skoler, rådgivere og foreldre. Her er noen konkrete resultater:

! 5300

elever fra 154 skoler
deltok i Skoglekene
2022

! 100

lærere tok kurset
«Lek og lær med
skogen gjennom
fire årstider» på
Østlandsk
lærerstevne.

Møt 5 yrker

Fem ulike unge mennesker med fem viktige jobber i skognæringen svarer på 10 aktuelle spørsmål.

Ressursside

Det er laget en samling av filmer, bilder og powerpoint-presentasjoner som kan brukes til undervisning, rådgivning og veiledning.

Internasjonalt arbeid

Skogkurs deltok med to representanter på den årlige konferansen EU Forest Pedagogics, som i år ble arrangert i Sveits. Årets overordnede tema var bærekraftig utvikling.

I november var Lære med skogen vertskap for en delegasjon fra Tsjekkia, som ønsket å lære hvordan de kan undervise i bioøkonomi, spesielt med tanke på elever som deltar på skogdager. Foruten å dele hvordan Lære med skogen jobber overfor skoler med temaet bærekraftig utvikling og bioøkonomi, tok vi delegasjonen med på Høstingsdager på Norsk Skogmuseum (jakt-, fiske- og naturbruksdager i regi av Norsk Skogmuseum, Skogselskapet i Hedmark og Hedmark JFF), og på Naturens syklus i regi av Hamar Naturskole.

Kong(l)e for en dag

Kong(l)e for en dag er et samarbeid mellom Skogselskapet og Lære med skogen. Det er en «hybridskogdag» for 1–7. trinn der skolene som melder seg på får digital undervisning på formiddagen, og deretter får et oppdrag som løses i egen nærskog.

Den digitale «undervisningen» besto av en film som presenterte skogen, I 2022 fikk vi med oss skuespiller Håvard Lilleheie. Hans røde kongekappe ble som «en rød tråd» gjennom filmen, der han føk gjennom skogen og oppdaget skogens ulike verdier.

^ Kong(l)e for en dag. Foto: May-Sylvi Skinnerlien

9000 !
elever deltok på
kong(l)e for en dag

Lærer på 2.–4. trinn:
Variert, lærerik på en barnevennlig måte, elevene synes det var veldig gøy med kong(l)en som sprang gjennom skogen og de kjente han igjen fra andre program.

< Bruk av taubane. Foto: Mikael Fønhus

Steinar Lyshaug
leder

Bjørn Helge Bjørnstad
prosjektkoordinator

Martin Bråthen
prosjektleder

Mikael Fønhus
senior prosjektleder

Even Hoffart
prosjektleder

Brede Lauten
senior prosjektleder

Faggruppe Driftsteknikk, infrastruktur og skogeierøkonomi

Driftsteknikk og entreprenørskogbruket

Skogbrukets driftsteknikk handler om utstyret og metodene som brukes i planlegging, gjennomføring og oppfølging av skogdriftene. Dette inkluderer også rekruttering og kompetanseheving hos arbeidskraften. Målet med skogbrukets driftsteknikk er å drive skogbruk på en bærekraftig og lønnsom måte, samtidig som det skapes attraktive arbeidsplasser og bosettingen opprettholdes i distriktene.

Fra 2022 har vi systematisert innsatsen til tre hovedområder:

- Driftsplanlegging
- Skogsmaskin, inkl. rekruttering
- Virkesutnytting

Som en fjerde satsing har vi for første gang arrangere en fagsamling for det driftstekniske skogbruksmiljøet i Norge.

Vi er også til stede der bransjen treffes. Hurdagene ble i 2022 arrangert for første gang på seks år. Skogkurs rigget en stand der vi presenterte kurstilbud og demonstrert læremidler vi har utviklet de siste årene. I samtalene vi hadde med folk snakket vi særlig om PEFC skogstandard, sporløs kjøring og HMS-arbeid. Som blikkfang i messeteltet, viste vi filmer om disse temaene.

Foto: Ragnhild Kjeldsen

Produktivitets- og kostnadskalkulator for skogsdrift med taubane

Sammen med Kystskogbruket og NIBIO, har Skogkurs ferdigstilt en taubane-kalkulator for det norske taubanemiljøet og norske forhold. Kalkulatoren er nettbasert, og er betegnet som en pilot. Underveis har tre taubanelag gjort daglige tidsregistreringen via en app som er utviklet for formålet og NIBIO har sammenholdt disse dataene med tidligere forskningsresultater fra både Norge og andre land. Det er også laget en instruksjonsfilm som demonstrerer den praktiske bruken av kalkulatoren.

Skogsmaskin

Skogkurs har blitt det naturlige stedet å henvende seg når entreprenører og entreprenørbransjen etterspør opplæringstilbud. Det samme gjelder faglige henvendelser, som vi besvarer og håndterer fortløpende.

Maskininstruktørene er nøkkelpersoner for oss når det gjelder å få innspill og faglige problemstillinger fra skogsmaskinbransjen. Dessuten gjennomfører de kurs over hele landet.

Maskininstruktørene har holdt fem kurs for 69 deltagere i dokumentert sikkerhetsopplæring, og fem RECO-kurs med 50 deltakere.

RECO for lærlinger

Tilbudet om gratis RECO-kurs for lærlinger har blitt videreført. Som følge av koronapandemien ble også vinteren 2022 amputert, med hensyn til slike kurs. Normalt vil instruktøren sitte på med lærlingen inne i maskinen i 4 timer, men på grunn av smittefaren utgikk det, det første halvåret. Kun ni lærlinger fikk gjennomført opplæringen dette året.

AVATAR – Advanced Virtual Aptitude and Training Application in Real time

Dette har vært en stor studie med tyske, svenske og norsk partnere. Samarbeidspartnere i prosjektet er Universitetet i Göttingen, WH – NRW, IfADo, Leibniz Research Centre for Working Environment and Human factors i Tyskland, Skogforsk i Sverige og NIBIO og Optea i Norge. AVATAR finansieres gjennom EU - ERA-NET ForestValue og Forskningsrådet.

Det siste året har Skogkurs særlig bidratt med intervjuundersøkelser av skogsmaskinførere, om hva slags løpende tilbakemelding hogstmaskinoperatøren trenger i arbeidet. Målet har vært å lette arbeidet og øke prestasjonene. Samtidig kan det være mulig å optimalisere aptering og øke tømmerverdien.

Den andre delen Skogkurs har bidratt på i 2022, er å gjennomføre en oppfølging av entreprenørundersøkelsen fra 2016. I samarbeid med NIBIO og Høgskolen Kristiania har et stort antall entreprenører blitt spurt om alt fra lønnsomhet til rekruttering, HMS og maktstrukturer. De første resultatene er klare, men NIBIO og Kristiania skal gjennomføre en sammenlignende analyse, for å finne utviklingen fra undersøkelsen i 2016.

69 !

deltagere har tatt kurs i
dokumentert
sikkerhetsopplæring

Filmserie om vindfallhogst

Etter de store stormfellingene på Østlandet senhøstes 2021, så vi behov for å lage opplæringsmateriell knyttet til vindfallhogst. Rett på nyåret satte vi derfor i gang planlegging av tre filmer om hvordan planlegge, prioritere og gjennomføre det særdeles farefulle opprydningsarbeidet. Filmene ble lansert allerede i februar 2022 med temaene:

- Vindfallhogst med hogstmaskin
- Vindfallhogst med motorsag
- Hvordan arbeidet bør planlegges og prioriteres

Som er sideprosjekt til vindfallfilmene, produserte vi også en folkeopplysningsfilm om farlige rotvelter.

Inspilling av filmen om farlige rotvelter. Foto: Mikael Fønhus

«Skogsjobb i gränsland»

Interreg-prosjekt med søkelyst på rekruttering og HMS

Interreg-prosjektet «Skogsjobb i gränsland» har særlig vært rettet mot entreprenørskogbruket. De faglige arbeidspakkene omhandler rekruttering, kompetansebygging og HMS.

Rekruttering: Målet har vært å utvide rekrutteringsbasen for fremtidige ansatte i skogbruk i framtiden, og bidra til et større geografisk arbeidsmarked for de som allerede er i jobb i skogbruket. Dette gjør vi gjennom opplæring i svenske og norske bransjekrav, samarbeid og kunnskapsbygging, og omdømmebygging mot både unge og utdanningsrådgivere.

Livslang læring: Målet har vært å gi ansatte og arbeidsgivere i bransjen et utdanningstilbud som gjør dem i stand til å holde tritt med utviklingen og å skape en mer interessant hverdag, slik at det blir attraktivt å bo i distriktene og jobbe i skognæringen. Digitalisering gir store muligheter for bransjen, men fører samtidig

til behov for opplæring. Det er dyrt å rekruttere nye medarbeidere. Prosjektet skal bidra til at skogbruk beholder arbeidskraften som allerede er i næringen, mens skolene som deltar i prosjektet vil prøve ulike måter å få bedre tilgang til yrkeslærere.

HMS i praksis: Det er produsert åtte filmer med praktiske råd til det daglige arbeidet med skogsmaskiner, sikker i skogen. Filmene kan brukes direkte i våre kursopplegg og vil styrke vår opplæring for skogsmaskinbransjen.

Opplæringspakke i bruk av SilviSmart

SilviSmart er en skytjeneste for sikker lagring av skogsmaskindata. Portalen har fire forskjellige grensesnitt designet henholdsvis for entreprenører, maskinoperatører, skogeiere og tømmeromsettere.

I prosjektet Opplæringstilbud i SilviSmart for entreprenører har MEF-Skog, NIBIO og Skogkurs jobbet med et opplæringstilbud. Underveis i prosjektet ble det bestemt å bygge om hele portalen, bl.a. for å forbedre brukervennligheten. Dermed falt mye av grunnlaget for en opplæringspakke bort. Inntil videre, begrenser derfor opplæringen seg til én film der vi viser hvordan du som entreprenør kan komme i gang med SilviSmart.

Fagsamling driftsteknikk

I 2022 ble det for første gang arrangert Fagsamling driftsteknikk. Samlingen ble arrangert i Skien og Fritzøe Skoger. Det var en to-dagers samling beregnet på entreprenører, forskere, funksjonærer i offentlig forvaltning og næringen, samt naturbruksskoler med Vg2 skogbruk. Første dagen var temaene knyttet til drivstoffpriser, teknologiutvikling og lukket hogst. Den andre dagen ble forsamlingen guidet gjennom temaene lukket hogst, revidert PEFC, planlegging av konvensjonell drift, ulike takster, etterkontroll og oppfølging og bruk av droner i skogbruket. Det ble også presentert en slokningsrigg til bruk under skogbrann.

60 deltagere uttrykte begeistring over en møteplass hvor en kan presentere ny teknologi og diskutere nye løsninger i næringen. Dette gir en god plattform for de ulike aktørene for å få belyst sine utfordringer og meninger.

Infrastruktur og skogsveier

! 70

fornøyde deltagere
gjorde årets fagsamling
vei, til en suksess.

Tema skogsbilveier har fått økt oppmerksomhet de siste årene, men krever fremdeles fokus for å jobbe mot en forbedret infrastruktur-situasjon for skogbruket. Det bygges få kilometer nye veier, oppgraderingstakten burde vært langt høyere og veivedlikeholdet forsømmes. Ujevn og usikker tilgang på oppdrag for planleggere, entreprenører og saksbehandlere i forvaltningen, gjør at kompetansebygging nedprioriteres. Feil ved planlegging, bygging, byggeledelse og forvaltning kan få uheldige konsekvenser.

Fagsamling vei 2022

Årets fagsamling vei ble arrangert i Mosjøen i Nordland. Nordland er et skog-reisingsområde, hvor det er veldig mye skog som bør avvirkes de nærmeste 10–30 årene, men det mangler mye infrastruktur. Vi rettet hovedfokuset på avkjørsler fra offentlig vei på samlingen, da dette er et hett tema i Nordland.

Veiplanleggere

I 2022 har vi gjennomført veiplanleggersamling i Mosjøen, som hovedaktivitet. Der ble det satt søkelys på avkjøringsløsninger fra offentlig vei og velteplasser ved offentlig vei. I tillegg ble det diskutert bruk av tilkjørte masser og gjenbruk av masser. Knusefresing kombinert med dypstabilisering var også et tema som ble grundig presentert og diskutert. De godkjente Veiplanleggerne følges opp tett av oss.

I løpet av 2022 fikk vi på plass finansiering og opplegg for utdanning av nye veiplanleggere i regi av Fagskolen Innlandet.

Naturfare – skogbehandling og driftsteknikk

Skog og naturfare er et tilbakevendende tema. Vi har gjennomført de to pågående prosjektene (i Innlandet og på Vestlandet) så langt det har latt seg gjøre. Sjekklister er laget, kartløsninger er testet, foredrag er holdt, flere workshop, befaringer og møter er gjennomført på Vestlandet og i Innlandet.

Det er en økende etterspørsel etter kunnskap og gode retningslinjer fra skog-næringen og offentlig forvaltning.

Dokumentkrav ved skogsbilveibygging – byggherreforskriften

Byggherreforskriften gjelder ved skogsveiprojekter. Gjennom dette prosjektet har vi sett på forskriftens bestemmelser for krav og utførelse når det gjelder bygging av skogsbilvei. Formålet er å tydeliggjøre og bevisstgjøre skogbrukets aktører og skogeiere om byggherrerollens oppgaver og plikter, slik at de blir fulgt opp på en god måte når det skal bygges skogsbilvei. Dette blir formidlet i et nettkurs.

Skogeierøkonomi

Økt avvirkning og aktivitet i skogbruket er et overordnet mål, og det er stor enighet om at et godt økonomisk resultat for den enkelte skogeier er den viktigste driveren for å nå dette målet.

Skogkurs har fått god respons hos målgruppene på arbeidet med å forklare sammenhengen mellom skogfond og skatt, og virkningen av dette i den enkelte skogeiers privatøkonomi. Dette arbeidet har fortsatt i 2022, samtidig som vi har hatt søkelys på økonomi i veibygging og betydningen av forarbeidet i kommunene, for bestilling av en god skogbruksplan. Videre har vi også sett nærmere på prinsipper for verdsetting av skog, for bruk i ulike sammenhenger.

Opplæring av prosjektgrupper for ny skogbruksplan

Når det settes i gang en ny skogbruksplantakst i en kommune, oppnevnes en prosjektgruppe. Denne gruppen skal, på vegne av skogeierne, utarbeide tilbudsforespørsel til planselskapene, samt behandle og velge blant tilbud. I tillegg skal de påse at alle prosesser går som de skal, slik at skogeier får det han/hun ønsker og bestiller. Dette er viktige prosesser og til dels krevende faginnhold som prosjektgruppene må forholde seg til. På oppfordring fra Landbruksdirektoratet har vi utviklet et kurs som skal gjøre prosjektgruppene i stand til å bli gode bestillere, og å gjøre en god jobb som gagnar skogeierne. I 2022 gjennomførte vi fem kurs for til sammen seks prosjektgrupper.

*Skogsmaskiner i bratt terreng.
Foto: Martin Bråthen*

Øyvind Juliussen
leder

Dagh Bakka
prosjektleder

Øystein Syversen

Faggruppe Jakt, viltforvaltning og utmark

Jakt, viltforvaltning og utmark

Skogkurs er en nasjonal aktør og skal være ledene på kompetanseformidling innen jakt, viltforvaltning og i utmark. Vårt arbeid skal føre til økt kompetanse innen fagområdet og bidra til å realisere nasjonale, regionale og lokale mål om utvikling på disse fagområdene med utgangspunkt i viltressursen. Vårt arbeide skal i stor grad bidra til økt samhandling mellom de ulike aktørene innen fagfeltet.

! 238

av landets viltforvaltere er medlem i Facebook-gruppa vi drifter.

Fagsamling for kommunale viltforvaltere

I 2022 har vi jobbet mye med å utvikle kontakt og gode tilbud til kommunale viltforvaltere. Vi har gjennomført fire webinarer for viltforvalterne, der vi tok for oss dagsaktuelle temaer og problemstillinger.

Viltforvaltere er en målgruppe som er viktig for all aktivitet innenfor vilt og utmark, og tilbakemeldinger viser at det er et stort ønske og behov for faglig påfyll og nettverk for målgruppa. Vi drifter en lukket Facebook gruppe hvor aktuelle problemstillinger blir tatt opp og drøftet viltforvalterne imellom, og hvor Skogkurs også bidrar direkte ved behov.

Foto: Øyvind Juliussen

Foto: Øyvind Juliussen

Praktisk fallviltarbeid

Skogkurs ønsker å formidle kunnskap og å lage en møteplass for erfaringsutvekslinger, for kommunale fallviltmannskaper. Dette er et uttrykt behov fra målgruppa. Hensikten med disse samlingene er å gjøre bedre skuddplass/skadeplass-undersøkelser, bruk og trening av hund og skytetrening som er tilpasset fallviltarbeid. Målet med kurset er at de som driver med praktisk fallviltarbeid skal bli bedre rustet til ulike oppdrag de kommer utfor, og å bidra til at oppgavene skal utføres så effektivt og humant som mulig, med hovedfokus på sikkerhet.

Vi gjennomførte et tre-dagers ettersøkskurs vi arrangerte. I forbindelse med denne samlingen arrangerte vi også en instruktørsamling.

Digital formidling og synlighet

Erfaringene med web og nettundervisning i koronaperioden har gjort det tydelig at flere temaer må kunne formidles digitalt. Dette prosjektet har derfor hatt til hensikt å tilpasse fagstoff fra faghefter og presentasjoner, til bruk i webinarer og andre digitale formidlingsformer.

180 !

Hørte foredrag om
elgforvaltning

< Foto: Ragnhild Kjeldsen

John Are Lindstad
leder

Kjetil Finsrud
prosjektleder

Ragnhild Kjeldsen
nettpedagog

May-Sylvi Skinnerlien
kommunikasjonsrådgiver

Nina Ree-Lindstad
prosjektleder

Faggruppe Pedagogikk, kommunikasjon og IKT

Pedagogikk, kommunikasjon og IKT

Dette er faggruppen som understøtter og forsterker alle prosjekter og de andre avdelingene. Avdelingen jobber selvstendig med alle Skogkurs sine ansatte på opplæring, og er til støtte for at hele organisasjonen skal utvikle seg innenfor pedagogikk, kommunikasjon, markedsføring og bruk av teknologi. I tillegg utfører de ansatte egne oppgaver knyttet til prosjektgjennomføringen.

Videreutvikling av og samordning av fritt tilgjengelige læremidler på nett

Skogkurs lanserte ny nettside i 2022. Denne er dynamisk og tilrettelagt for økt etterspørsel etter digitale produkter. Dette møter også behovet for en mer fleksibel og mobiltilpasset side blant våre brukere og besøkende. I 2022 var 48 % av besøkende fra desktop/PC, 44 % fra mobil og 8 % fra nettbrett.

Skogkurs har også igangsatt en revidering av sin strategi som også innebærer en revidering av profilmanual og den generelle kommunikasjonen. Dette vil være klart for implementering i løpet av 2023.

Overføring av prosjektnettsteder til ny nettløsning

Skogsvei.no er nå overført til Skogkurs.no under "Kunnskapsskogen". Skogsnorge.no ble lagt ned per 31. 12.2022. Når det gjelder andre prosjektnettstedene som har behov for videreføring så er de overført andre ulike leverandører.

Markedsføring

Ved å ansette en kommunikasjonsrådgiver har vi fått et stort løft på markedsføring av våre kurs og aktiviteter. Vi har økt aktiviteten og med det synligheten på sosiale medier.

Skogkurssyntesen: Skog- og utmarksfag formidlet på en god pedagogisk måte, med teknologi som støtteverktøy.

SKOGSKOLEN.no

SKOGSKOLEN er skognæringens fellessatsing på e-læring. Bransjens utøvende aktører ønsker i fellesskap å heve det skogfaglige kompetansenivået i alle sine ledd i skogbruket, gjennom felles satsning på ny formidlingsteknologi og inkluderende samarbeid om kursutvikling. Skogkurs er prosjektleder, og har teknisk og pedagogisk ansvar for Skogskolen. De syv organisasjonene som står bak, er Glommen Mjøsen Skog, Viken Skog, AT Skog, Allskog, Norskog, Statskog og Skogkurs.

Omforente krav til kompetanse gjennom Norsk PEFC Skogstandard, er en viktig faktor som ligger til grunn for dette prosjektet. Skogskolen er et viktig bidrag til å heve kompetansen i bransjen, og er en effektiv og dokumenterbar måte å nå ut til mange. Det jobbes nå med et forslag til felles bransjestandard for kompetanse i skogbruket. I 2022 er det utviklet nye nettkurs i Markberedning for profesjonelle og Spørløs kjøring. Flere kurstilbud er under produksjon, som Norsk PEFC Skogstandard, Skjøtsel og forvaltning av kantsoner og Lukket hogst.

Prosjektet finansieres med midler fra Skogtiltaksfondet i tillegg til betydelig egeninnsats fra partene, hvor LUF-midler gir Skogkurs mulighet til å være faglig koordinator og teknisk administrator. Prosjektperioden ble forlenget til desember 2022, for å få en grundig prosess og forankring for en varig videreføring og finansiering av Skogskolen.

SKOGKURS
FINN KURS • NORSK (NO) ▾
LOGG INN

Nettkurs fra SKOGSKOLEN

Markberedning for profesjonelle

Kursdeltakeren skal etter gjennomført kurs forstå hensikten med markberedning og kunne ta beslutninger for å planlegge, gjennomføre og dokumentere markberedning. Kurset legger vekt på at arbeidet skal gjøres i henhold til arbeidsinstruks, lowverk og sertifisering.

Varighet: ca 2 timer
Pris: 600 kr

Registrer deg og kjøp kurs

Skogbrannkurs for entreprenører og maskinførere

Kurset er utarbeidet for at du som skogsentreprenør og maskinfører kan drive trygg maskinell skogsdrift og markberedning også i skogbrannsesongen. Målgruppen for kurset er entreprenører og maskinførere, men kurset vil også være nyttig for andre som har skogen som arbeidsplass.

Varighet: ca 2 timer
Pris: 600 kr

Registrer deg og kjøp kurs

Norsk PEFC Skogstandard

Målet med Norsk PEFC Skogstandard er et bærekraftig skogbruk der både økologiske, økonomiske og sosiale hensyn ivaretas. Dette kurset gir deg kunnskap om Norsk PEFC Skogstandards kravpunkter, og kravpunktene praktiske betydning for forvaltning og drift av en skogeiendom.

Varighet: 6-8 timer
Pris: 1200 kr

Registrer deg og kjøp kurs

Logg inn

Brukernavn / epost

Passord

Logg inn

[Registrer deg](#)
[Glemt passordet?](#)

Skjerm bilde fra SKOGSKOLEN.no

Faglig formidling og bistand

Skogkurs mottar mange henvendelser om å bistå på skogkvelder, konferanser og andre arrangementer i løpet av året. I tillegg er pågangen rundt konkrete faglige spørsmål stadig økende.

Småoppdrag og faglig bistand

Skogkurs bidrar jevnlig på ulike arrangementer, også der vi selv ikke har arrangementsansvar. Dette er skogdager/-kvelder ute i det enkelte skogeierlag og andre typer gjesteforelesninger. Formålet er å bidra til økt faglig utbytte for deltakerne på disse arrangementene. Totalt har dette i år vært om lag 30 arrangementer der det ikke har vært mulig med full kostnadsdekning.

I tillegg har vi deltatt med foredrag på konferanser som Vårsamling for innlands-skogbruket og andre større fagmøter.

Videre mottar vi jevnlig faglige spørsmål pr. telefon, nettsider, Facebook og e-post som vi besvarer. Vi deltar også på møter og arrangementer i regi av Velg Skog og andre rekrutterings- og informasjonsprosjekt. Et eksempel på dette er PEFC-kurs for studenter på NMBU og HINN. Etter hvert som vi publiserer nye kurs og produkter, øker pågangen og spørsmål.

Vi har erfaring for at denne type bistand vanskelig gir kostnadsdekning, men anser det som viktig å kunne møte forespørsler fra både næring og allmennhet på en positiv måte.

De siste årene har det vært stor kursaktivitet rundt skatt og skogfond, og infrastruktur i skogbruket. Dette har ført til en stadig stigende pågang av henvendelser og spørsmål fra skogbruket generelt, og tidvis fra det offentlige kommunale apparatet spesielt. Årsaken til pågangen oppfatter vi som sammensatt; delvis skyldes det økt kursaktivitet ute i distriktene, og delvis nye skatteregler for skogbeskatning, og delvis endring i ansvarsområder for skogbruksansvarlige i kommunene. Vi ønsker å bistå organisasjonene og offentlig etat så langt vi har kapasitet, og tid benyttet til relevante forespørsler og henvendelser belastes denne posten.

Samling for lærere på Vg2 Skogbruk

Skogkurs har i flere år arrangert samling for skogbrukslærere fra alle naturbruks-skoler med Vg2 skogbruk. Arrangementet går fra lunsj til lunsj, og ble i 2022 avholdt i Sunne kommune i Sverige på en naturbruksskole der. Samlingen har til hensikt å gi lærerne oppdatering på aktuelle fagtema, der prosjektledere på Skogkurs og andre interne fagressurser står for forelesningene. Den andre delen omhandler erfaringsutveksling og deling av beste praksis, læremidler og samarbeidsmuligheter skolene imellom.

Erfaringene og tilbakemeldingene på disse samlingene er entydig positive, og vi ser en tydelig effekt av samlingen på skolenes samarbeid seg imellom. Vi ønsker derfor å gjenta samlingen i 2023.

Foto: Ragnhild Kjeldsen

Kompetansetiltak rettet mot offentlig forvaltning

Skogkurs har de siste årene jobbet for å systematisere våre kurs og kompetansetilbud rettet mot skogfaglig personell i offentlig forvaltning. Det overordnede målet er å sørge for at skogbruksaktiviteten og innfrielse av klimamål, aktiv bærekraftig hogst og skogskjøtsel, tilfredsstillende foryngelse, og god infrastruktur, ikke forhindres av manglende eller lite oppdatert kompetanse i kommunene. Dette er spesielt viktig i "nye skogstrøk".

Medlemsforeningen Skogbrukets Kursinstitutt

Årsmøtet

Årsmøtet er foreningens øverste organ, og består av én representant for hvert medlem. Ikke-møtende medlemmer kan avgi stemme ved skriftlig fullmakt til møtende medlem. Årsmøtet skal holdes innen utgangen av juni hvert år.

Styret

Styret består av sju medlemmer, hvorav fem er valgt av årsmøtet. Ett medlem med varamedlem er oppnevnt av Landbruks- og matdepartementet og ett medlem med varamedlem er valgt av de ansatte.

Leder

Olav Bjella (Viken Skog), til 2023

Nestleder

Tone Margrethe Reierselmoen
(NORSKOG), til 2023

Styremedlemmer

Trygve Enger (Det norske Skogselskap),
til 2024

Monica Grindberg (Statskog), til 2023

Siv Høye (Glommen Mjøsen Skog), til
2023

Bjørn Håvard Evjen (oppnevnt
representant for LMD/NIBIO), til 2024

Mikael Fønhus (Representant for ansatte
ved Skogkurs), til 2024

Varamedlemmer

Dag Skjølaas (for Bjella)

Benthe E. Løvenskiold
(for Reierselmoen)

Kjersti Aurora Kolstad (for Enger)

Stein Bomo (for Grindberg)

Magnus Mestvedt (for Høye)

Kjersti Holt Hansen (for Evjen)

Steinar Lyshaug (for Fønhus)

Valgkomiteen

Kjersti Kinderås (årsmøtevalgt)

Tore Molteberg (oppnevnt av Det
norske Skogselskap)

Heidi Hemstad (oppnevnt av NSF)

Arne Rørå (oppnevnt av NORSKOG)

Styret ved Skogkurs. Foto: May -Sylvi Skinnerlien

Medlemmene

Medlemmer i Skogkurs er organisasjoner og institusjoner som har interesser knyttet til foreningens formål. Ved utgangen av 2022 hadde Skogkurs 36 medlemmer.

Medlemsorganisasjoner per 31.12.22

Allskog SA
AT Skog SA
Det norske Skogselskap
Glommen Mjøsen Skog SA
Helgeland Skogselskap
Høgskolen i Innlandet, avd. Evenstad
Kvinner i Skogbruket
Maskinentreprenørenes Forbund, avd. Skog
Naturviterne
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
Norges Skogeierforbund
Norsk institutt for bioøkonomi
Norsk Juletre
Norsk Virkesmåling
NORSKOG
Skogbrand
Skogbrukets Landsforening
Skogselskapet i Sogn og Fjordane
Skogselskapet i Agder
Skogselskapet i Bergen og Hordaland
Skogselskapet i Buskerud og Telemark
Skogselskapet i Hedmark
Skogselskapet i Møre og Romsdal
Skogselskapet i Oppland
Skogselskapet i Oslo og Akershus
Skogselskapet i Rogaland
Skogselskapet i Salten
Skogselskapet i Trøndelag
Skogselskapet i Vestfold
Skogselskapet i Østfold
Statskog SF
Treforedlingsindustriens Bransjeforening
Treindustrien
Tretorget AS
Troms Skogselskap
Viken Skog SA

Regnskap

Skogbrukets Kursinstitutt Resultatregnskap 2022

	Note	2022	2021
Prosjektinntekter	2	24 046 176	22 552 865
Kursavgifter og materiell		12 743 749	9 179 076
Andre driftsinntekter		839 126	1 716 040
<i>Sum driftsinntekter</i>		<u>37 629 051</u>	<u>33 447 981</u>
Voksenopplæringsmidler		1 405 950	1 029 650
<i>Sum driftstilskudd</i>		<u>1 405 950</u>	<u>1 029 650</u>
<i>Sum driftsinntekter og tilskudd</i>	1	<u>39 035 001</u>	<u>34 477 631</u>
Kostnader kurs og prosjekter		8 291 359	6 396 608
Lønnskostnad	3, 4	26 472 580	24 169 579
Avskrivning	5	174 194	117 918
Tap på fordring		-6 717	13 401
Andre driftskostnader	1, 3	4 699 641	3 454 018
<i>Sum driftskostnader</i>		<u>39 631 057</u>	<u>34 151 524</u>
<i>Driftsresultat</i>		<u>-596 056</u>	<u>326 107</u>
<i>Finansinntekter</i>			
Renteinntekter	8	13 266	3 759
Andre finansinntekter	8	16 592	112 355
<i>Sum finansinntekter</i>		<u>29 858</u>	<u>116 114</u>
<i>Finanskostnader</i>			
Annen rentekostnad	8	1 984	1 192
Andre finanskostnader	8	3 251	1 378
<i>Sum finanskostnader</i>		<u>5 235</u>	<u>2 570</u>
<i>Netto finansposter</i>		<u>24 623</u>	<u>113 544</u>
<i>Årsresultat</i>		<u>-571 433</u>	<u>439 651</u>
<i>Disponering av årsresultatet</i>			
Overført annen egenkapital		-571 433	439 651
<i>Sum disponeringer</i>		<u>-571 433</u>	<u>439 651</u>

Skogbrukets Kursinstitutt

Balanse pr 31.12.22

EIENDELER	Note	2022	2021
Anleggsmidler			
<i>Varige driftsmidler</i>			
Maskiner, inventar o.l	5	1 170 511	90 479
<i>Sum varige driftsmidler</i>		<u>1 170 511</u>	<u>90 479</u>
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Aksjer i datterselskap	6	200 000	200 000
Aksjer og andeler	6	5 529 000	5 529 000
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		<u>5 729 000</u>	<u>5 729 000</u>
<i>Sum anleggsmidler</i>		<u>6 899 511</u>	<u>5 819 479</u>
Omløpsmidler			
<i>Fordringer</i>			
Kundefordringer		2 531 630	2 516 254
Andre kortsiktige fordringer	7	5 160 352	4 927 381
Fordringer på konsernselskap	7	419 112	521 819
<i>Sum fordringer</i>		<u>8 111 094</u>	<u>7 965 454</u>
Finansielle investeringer	8	4 790 534	4 864 974
<i>Sum investeringer</i>		<u>4 790 534</u>	<u>4 864 974</u>
<i>Bankinnskudd, kontanter o.l</i>	9	4 280 786	4 959 118
<i>Sum omløpsmidler</i>		<u>17 182 414</u>	<u>17 789 546</u>
<i>Sum eiendeler</i>		<u>24 081 925</u>	<u>23 609 025</u>

Skogbrukets Kursinstitutt

Balanse pr 31.12.22

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2022	2021
Egenkapital			
Annen egenkapital	10	15 987 110	16 558 542
<i>Sum opptjent egenkapital</i>		<u>15 987 110</u>	<u>16 558 542</u>
<i>Sum egenkapital</i>	10	<u>15 987 110</u>	<u>16 558 542</u>
 Gjeld			
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld	7	842 444	1 291 489
Skyldige offentlige avgifter		2 406 979	2 059 797
Annen kortsiktig gjeld	7	<u>4 845 392</u>	<u>3 699 197</u>
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		<u>8 094 815</u>	<u>7 050 483</u>
<i>Sum gjeld</i>		<u>8 094 815</u>	<u>7 050 483</u>
 <i>Sum gjeld og egenkapital</i>		<u>24 081 925</u>	<u>23 609 025</u>

Brumunddal, 13.04.23

Olav Bjella
Styrets leder
(digital signatur)

Tone Margrethe Reierselmoen
Styrets nestleder
(digital signatur)

Trygve Enger
Styremedlem
(digital signatur)

Monica Synnøve Sellæg Grindberg
Styremedlem
(digital signatur)

Bjørn Håvard Evjen
Styremedlem
(digital signatur)

Siv Høye
Styremedlem
(digital signatur)

Mikael Fønhus
Styremedlem
(digital signatur)

John Are Lindstad
Adm. direktør
(digital signatur)

Skogbrukets Kursinstitutt
Årsregnskap 2022

Noter

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger og er avlagt i samsvar med regnskapslov og god regnskapskikk i Norge for små selskaper gjeldende pr. 31. desember 2022. Årsregnskapet er basert på de grunnleggende prinsipper og klassifiseringen av eiendeler og gjeld følger regnskapslovens definisjoner. Ved anvendelse av regnskapsprinsipper og presentasjon av transaksjoner og andre forhold, legges det vekt på økonomiske realiteter, ikke bare juridisk form. Betingede tap som er sannsynlige og kvantifiserbare, kostnadsføres.

Inntektsførings- og kostnadsføringstidspunkt - sammenstilling

Inntekt resultatføres som hovedregel når den er opptjent. Inntektsføring skjer følgelig normalt på leveringstidspunkt ved salg av varer og tjenester. Prosjektinntekter bokføres i henhold til framdrift i prosjektet. Offentlige tilskudd vedrørende gjennomføring av prosjekter bokføres tilsvarende. Utgifter kostnadsføres samtidig med de inntekter utgiftene kan henføres til. Utgifter som ikke kan henføres direkte til inntekter, kostnadsføres når de påløper.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Alle leieavtaler kostnadsføres som vanlig leiekostnad, og klassifiseres som ordinær driftskostnad. Ordinære avskrivninger er beregnet lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid med utgangspunkt i historisk kostpris.

Finansielle eiendeler

Aksjer, obligasjoner og andre finansielle instrumenter klassifisert som omløpsmidler vurderes til laveste verdis prinsipp i tråd med regnskapslovens § 5-2.

Selskapets øvrige investeringer i aksjer og andeler er vurdert til anskaffelseskost. Disse investeringer nedskrives til virkelig verdi ved et verdifall som ikke forventes å være forbigående.

Fordringer

Fordringer er oppført til pålydende med fradrag for forventede tap.

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnad

Selskapet hadde fram til 31.12.11 en ytelsesbasert pensjonsordning for alle ansatte. Fra 01.01.12 ble alle ansatte født etter 1958 overført til innskuddsbasert pensjonsavtale. Årlig innbetaling til forsikringsselskapet, herunder årlig premie samt innbetaling til premiefondet kostnadsføres som pensjonskostnad. Pensjonskostnaden klassifiseres som ordinær driftskostnad og er presentert sammen med lønn og andre ytelser. Pensjonen tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Selskapet har ikke endret regnskapsprinsipp fra 2021 til 2022.

Note 2 - Offentlige tilskudd

Selskapet har mottatt tilskudd fra Landbruks- og matdepartementet i 2022 på til sammen kr 14 000 000. Midlene er øremerket prosjekt- og opplæringstiltak.

Tilskuddene er inntektsført i takt med påløpte kostnader og framdriften i det enkelte prosjekt.

Note 3 - Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser m.m.

<i>Lønnskostnader mm.</i>	01.01 - 31.12	
	2022	2021
Lønninger	21 505 491	18 500 031
Arbeidsgiveravgift	3 211 574	2 934 735
Pensjonskostnader	696 883	1 469 597
Andre personalkostnader	1 058 632	1 265 216
<i>Lønnskostnader</i>	26 472 580	24 169 579

Årets pensjonskostnad er redusert med kr 1 323 716, da deler av årets kostnad er dekket av innestående på fond.

Antall årsverk 21,5
I tillegg har Skogkurs-instruktører utført til sammen ca 8 årsverk.

Godtgjørelse (i kroner)	2022	2021
Lønn adm. direktør	1 275 500	1 056 959
Pensjonskostnader	87 459	112 393
Andre ytelser	16 441	15 319

Daglig leder inngår i selskapets ordinære pensjonsordning.

Styrehonorar 204 000 138 250

Revisor

Kostnadsført honorar til revisor 2022 utgjør kr 53 418 for revisjon, kr 77 650 for andre attestasjoner og kr 5 412 for annen bistand. Alle beløp er oppgitt hensyntatt forholdsmessig fradrag mva.

Note 4 - Obligatorisk tjenstepensjon

Foretaket er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon, og har etablert pensjonsordning som tilfredsstiller kravene i loven.

Note 5 - Varige driftsmidler

	31.12.2022			31.12.2021		
	<i>Biler</i>	<i>Inventar</i>	Sum	<i>Biler</i>	<i>Inventar</i>	Sum
Anskaffelseskost 01.01	580 000	1 783 053	2 363 053	580 000	1 783 053	2 363 053
Utrangerte driftsmidler	0	0	0	0	0	0
Tilgang driftsmidler	0	1 254 226	1 254 226	0	0	0
Avgang driftsmidler	0	0	0	0	0	0
<i>Anskaffelseskost 31.12</i>	580 000	3 037 279	3 617 279	580 000	1 783 053	2 363 053
Akkumulerte avskrivninger 31.12	580 000	1 866 769	2 446 769	580 000	1 692 575	2 272 575
<i>Bokført verdi 31.12</i>	0	1 170 511	1 170 511	0	90 479	90 479
Årets avskrivning	0	174 194	174 194	0	117 918	117 918
Økonomisk levetid	3 år	3 - 10 år				
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær				

Skogbrukets Kursinstitutt
Årsregnskap 2022

Noter

Note 6 - Aksjer og andeler i andre selskaper

	<i>Forretnings- kontor</i>	<i>Eierandel</i>	<i>Anskaf- felseskost</i>	<i>Balanseført- verdi</i>	<i>EK siste årsregnskap</i>	<i>Resultat siste årsregnskap</i>
<i>Anleggsmidler:</i>						
Skogbrukets Servicesenter AS	Honne, Biri	100,0 %	200 000	200 000	974 050	104 937
Skogbrukets Konferansesenter AS	Honne, Biri	34,9 %	5 504 000	5 504 000	17 711 928	-3 537 088
Norwegian Forestry Group AS		14,0 %	25 000	25 000		
Sum			5 729 000	5 729 000		

Skogbrukets Konferansesenter AS (SKS) har solgt eiendommen på Honne samt aksjene i datterselskapet Honne Hotell og Konferansesenter AS, i januar 2023. SKS har nedskrevet verdien av eiendom og aksjer til virkelig verdi pr 31.12.22.

Note 7 - Mellomværende med datterselskap og tilknyttet selskap

	<i>Fordring datterselskap</i>	
	31.12.22	31.12.21
Skogbrukets Servicesenter AS	419 112	521 819

	<i>Fordring tilknyttet selskap</i>	
	31.12.22	31.12.21
Skogbrukets Konferansesenter AS	0	0
Honne Hotell- og Konferansesenter AS	0	0

	<i>Gjeld tilknyttet selskap</i>	
	31.12.22	31.12.21
Skogbrukets Konferansesenter AS	0	92 458
Honne Hotell- og Konferansesenter AS	8 820	14 625

Note 8 - Finansielle omløpsmidler

Selskapet har investert i følgende finansielle omløpsmidler:

Kategori	Ankaffelses- kost	Markeds- verdi	Balanseført verdi
Pengemarked	16	16	16
Obligasjoner Norge	1 163 992	1 250 576	1 163 992
Obligasjoner Utland	845 621	797 263	845 621
Aksjer Norge/Norden	245 679	362 070	245 679
Aksjer Utland	492 154	700 700	492 154
Hedgefond	1 200 000	1 481 013	1 200 000
Eiendom	523 052	642 868	523 052
Private Equity	320 020	443 732	320 020
	4 790 534	5 678 238	4 790 534

Note 9 - Bankinnskud

I posten for bankinnskudd inngår kr 10 657 som bundne midler til finansielle investeringer. Det inngår en egen konto bundne skattetreksmidler med kr 1 381 812. Skyldig skattetrekk er kr 1 363 833.

Note 10 - Egenkapital

	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital pr. 31.12.21	16 558 542	16 558 542
Årets resultat	(571 433)	(571 433)
Egenkapital pr. 31.12.22	15 987 110	15 987 110

KPMG AS
Vangsvæien 73
N-2317 Hamar

Telephone +47 45 40 40 63
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Skogbrukets Kursintitutt

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Skogbrukets Kursintitutt, som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av organisasjonens finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av organisasjonen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til organisasjonens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av organisasjonens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om organisasjonens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at organisasjonens ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Hamar, 26. april 2023
KPMG AS

Thore Kleppen
Statsautorisert revisor

Skogkurs, Tårnvegen 41, 2380 Brumunddal, post@skogkurs.no, +47 908 88 200, skogkurs.no